

RĂSĂRITUL NOSTRU

ORGAN SURDO-PEDAGOGIC, CULTURAL ȘI SOCIAL

REDACȚIA
ȘI
ADMINISTRAȚIA

Str. IOAN ATANASIU, 1 Buc. 6
Dir. V. DIMITRIU-LEORDA

Voința Regelui

Cuvântarea M. S. Regelui Carol II, ținută la Cernăuți, în aula Universității, ne-a cuprins și pe noi de o negrăită bucurie și nădejde. În special cuvintele :

„Să ridicăm deci, toți, îndemnați de o nespusă dragoste „de Patrie, stindardul culturii românești și falnic susținut „de brațele zdravene ale intelectualității noastre, să-l făcăm să fâlfâie mândru la locul ce-l merită. Să fie veșnic „înălțat de sufețele arzătoare ale luptătorilor culturii și „așa de întărit, în cât nici o furtună să nu-l poată doborî”, a fost pentru toți un balsam înălțător care ne-a făcut să întrezărim și noi, surdo-muții a ceea ce va urma și școlii noastre ce se va desmetici, trezindu-ne la o viață nouă, conformă timpului de față, desăvârșind o epopee glorioasă în domnia Regelui Carol II.

Ca și celelalte cuvântări, ținute în Capitală, la Fundația Carol I-ii, închinată cărții, se desprinde un ce altot nădăjduitor; un ce Dumnezeiesc, care umple întreaga noastră suflare românească de un nou fior de viață.

Școala surdo-muților noștri speră de pe acum în zile mai bune și înțelegătoare rosturilor civilizației.

Situația Surdo-Muților din România

de Dr. Al. COSTINIU-SENIOR

„Răsăritul nostru” organul de publicitate al surdo-muților, îmi cere un articol pentru acest ziar. Am stat la îndoială dacă trebuie să mai scriu ceva în chestiunea surdo-muților sau să las lucrurile în voia soartei. Când am văzut însă că s'a publicat că se intenționează desființarea Institutului de surdo-muți de la Focșani, atunci mi-am zis că este de datoria noastră a celor vorbitori să protestăm în contra acestei crime și să rugăm organele superioare să lase instituția celor nenorociți în pace.

Nu e destul că de soarta acestor nenorociți, nu se ocupă nimeni? Nu e destul că nici după 70 ani, nu am avansat aproape cu nimic, în privința educației surdo-muților? Nu e destul că și acest nenorocit zis Orfelinat dela Focșani, care în urma muncii ce am depus eu și cu reputatul profesor Mihail Ionescu, apucase într-o stare lamentabilă, după război aproape a fost desființat; de oarece clădirei s'a dat o altă

destinație, iar surdo-muții, erau adăpostiți în câteva odăi cu chirie.

În urma insistențelor depuse de cei cu durere de inimă pentru surdo-muți, li s'a redat localul pentruca acum să i-l ia înapoi. Deocamdată parțial, ca încetul cu încetul să-i dea afară cu totul.

Și aceasta se cheamă civilizație? Aceasta se cheamă omenie că organele noastre superioare au grijă de cei obijduiți de soartă?

Onoratul guvern și în special Ministerul Sănătății și al Instrucției, ar face mai bine să adune pe toți acești nenorociți să-i puie într-o groapă și să le dea foc, așa cel puțin ar scăpa de ei și de orice cheltuială.

Domnilor miniștri? Nu vedeți oare situația acestor nenorociți? În vechiul regat la o populație de 800 copii în vârstă de școală și peste 4000 adulți, era o singură școală și aceasta numai pentru băieți, de fete nici vorbă. Cu toate stăruințele puse, abia după război s'a înființat o

școală de fete la București. Dar în ce condițiuni?

Dar în fine există. Ce să mai zic de acele instituții care existau la Cluj, Timișoara și Cernăuți? Acelea se țin cu viață și numărul copiilor descrește în fiecare an. Aceasta e situația. E tristă și grea. O să se zică: nu sunt bani? Da, este exact, dar pot să se facă economii din altă parte, iar pe cei nenorociți să-i ajutăm. Omul normal se sbate cum poate, și luptă cu greutatea ca să iasă din nevoi, dar surdo-muții, nu au puterea de rezistență și ori cât de inteligent ar fi, își pierde curajul și ajunge la disperare.

A-i lăsa în părăsire, este a comite o crimă față de ei. Datoria noastră a tuturor celor cu dor de această țară este să-i susținem, să-i protejăm, sub toate formele și în toate direcțiunile, dela vârsta cea mai fragedă și până la bătrânețe. Cum se poate face aceasta? O vom arăta în articolele viitoare.

Inconjurați cu mai multă dragoste copiii Surdo-muți

Luna trecută s'a sărbătorit săptămâna „laptelui” și a „copilului”. Inițiativa a fost a Ministerului Instrucției. S'a sărbătorit laptele pentru indemnul tuturor la acest aliment atât de hrănitor, și a copilului, pentru a ne face mai buni și mai iubitori față de copiii noștri. Nu știm dacă coincidența acestor două sărbători a fost potrivită sau numai o întâmplare. În tot cazul, Ministerul Instrucției a atins scopul urmărit. Întâi că s'a dat atenția îngrijirii trupului odată cu a sufletului. Amândouă aceste părți: trupul și sufletul, care constituiesc la un loc Omul, trebuie deopotrivă îngrijite, fiindcă știm că ele se întrețin una pe alta. Apoi programul bine combinat: conferințele despre lapte, excursiunile de distracție făcute cu copiii, indemnul la „Beți lapte”, exprimat atât de frumos prin talentul poetului român Vasile Militaru și poveștile alese spuse la „radio” au însemnat zile deosebite copiilor din tot cuprinsul țării. Dacă și timpul ar fi fost favorabil, serbarea ar fi reușit deplin. Copiii ar fi simțit mai intens bucuria zilelor consacrate fetei lor.

S'a întâmplat însă un fapt, care a scăpat de a fi luat în seamă. În această săptămână de hrănire trupeză

și sufltească cu ce e mai bun. atenția tuturor a fost îndreptată spre copii, fără deosebire. Nu s'a ținut seama de obiceiul de înaltă iubire de aproapele, în momente de bucurie și fericire. Gândul nu ni s'a îndreptat spre cei nevoiași și lipsiți de darurile naturii.

Există o categorie de copii între copii cei mulți, care sunt și aceștia mulți, surdo-muți. Ne-am întrebat careva dintre noi în această săptămână destinată fetei copiilor, cum vor fi simțit bucuria copiii oropsiți de soartă? Desigur că nu. Dacă mulți dintre noi am fi făcut aceasta, săptămâna laptelui și a copilului ar fi avut și altă semnificație educativă pentru copii în general, aceea de îndreptare spre a face bine. Iar copiii surdo-muți ar fi înțeles și ei rostul acestor zile.

Nu s'a făcut aceasta. Copiilor surdo-muți, lipsindu-le organul auzului, n'au putut lua parte în aceeași măsură la sărbătorirea laptelui și a copilului, ca toți ceilalți. Pentru ei trebuia o atenție deosebită, organizându-se serbări speciale cu mijloace înțelegerii lor. Dacă nu s'a făcut aceasta, o spunem pentru a se avea în vedere, în viitor: „Incurajați cu mai multă dragoste copiii surdo-muți”. C. PRETORIAN

Disciplină și îndatoriri

O măsură foarte bună și la locul ei a fost luată de d. C. Pricope, înființând „carcera”. Aplicarea acestei măsuri disciplinare era o necesitate pentru unii elevi ai institutului dela Focșani, care, prin încăpățănare stăruiau într-o conduită ce lăsa de dorit.

Oare măsura aceasta corecțională, nu s'ar putea aplica unora dintre pedagogii școlii, care uită cam des îndatoririle ce le au față de elevi, silind prin atitudinea lor, pe elevii cei mai mari din institut să-i aducă la realitate?

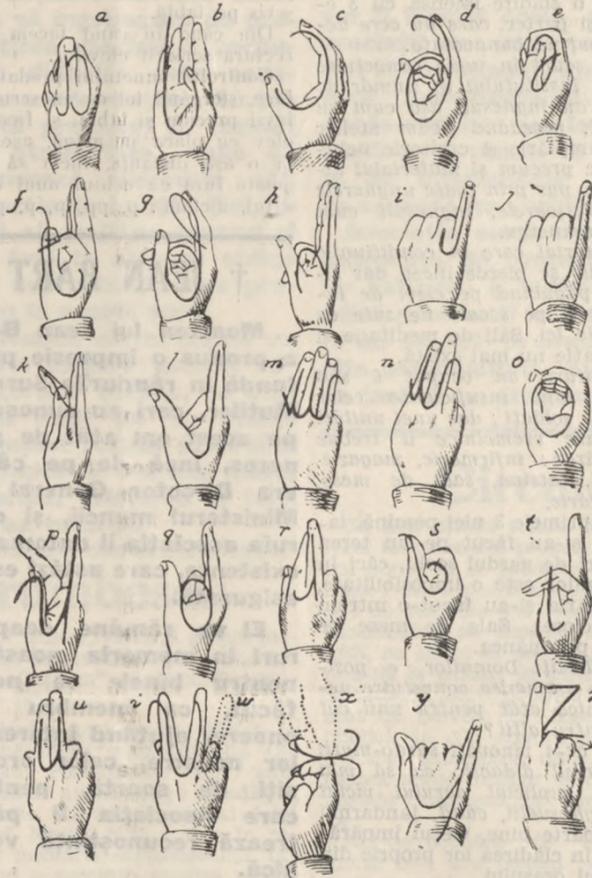
Hazuri Înțelegere între normali

— „Bunăziua fa băbușcă!”
— „Lapte am în găletușcă”
— „Dar ce babă ori ești cam surdă?”
— „Nu măiecuță nu e urdă!”

In ajutorul învățământului Surdo-muților

de V. DIMITRIU-LEORDA

Alfabetul surdo-muților. — Poziția degetelor imitând literele

Pe cât de simple și de clare se prezintă aceste semne labiale numite „Semnele metodice ale abatelui de l'Eppé” pe atât de mult ne obsedează pateticul psihologic, care s'a exteriorizat aci din spiritul binevoitor al unui om de superbă umanitate, intrupat în sufletul unui demn fiu al frumoasei și nobilei Franțe, în persoana abatelui de l'Eppé, cunoscut de lumea întreagă cu primul profesor al surdo-muților.

Ca fiu de arhitect al regelui Franței, el fondă din veniturile sale o școală de surdo-muți la Paris, care fu prima în genul său, dotându-l cu o rentă de 80.000 franci. El stabilă primul sistem în educația elevilor: o convor-

bire mimică naturală și convențională în ajutorul alfabetului labial.

Se știe că la început, abatele de l'Eppé a avut mult de luptat contra prejudecăților, contra încăpățănării, contra răutății omenești; dar, că om încredător în puterea sa și statornic în hotărârea luată, își găsi cu timpul oameni capabili, care se uniră cu dânsul, luptând pentru dezrobirea morală și socială a celor desmoșteniți.

În curtea de onoare a marului institut național de surdo-muți din Paris — ale cărui baze au fost puse de el — se ridică un monument de bronz: abatele de l'Eppé, stând în picioare, cu cele 2 fete surdo-mute.

Sunt cele 2 fete nenorocite pe care abatele le-a găsit în casa sărăcăcioasă — unde adesea ori mergea să aducă alinare — a unui muribund ce îl chemase pentru sfânta împărțășanie.

Bunul abate a rămas foarte înduioșat la vederea acestor biete copilice care, la căpătâul muribundului, gesticularau între ele uitându-se la duhovnic duioase, par'că cerându-i protecție... Clipa aceasta fu hotărâtoare pentru surdo-muții din Franța și din omenirea întreagă. Căci din acest moment, abatele, luând la el acasă pe cele 2 fete, se dedică educației lor din care se nascu o școală de surdo-muți în Franța, pe care, apoi, alte state o imitară.

Din primele sale încercări văzu greutatea de înțelegere în comunicarea ideilor de înțelegere premergătoare educațiunii.

Și atunci — ce nu poate o mare și energică voință și duioșia unui suflet? — concepu semnele metodice care îi poartă numele, însoțindu-le tot odată de metodă și de semne mimice, convenționale grație cărora s'a putut stabili o punte de înțelegere între educator și surdo-mut.

Fără de această metodă practică nu s'ar fi putut face începutul educațiunii. Datorită acestei metode, învățământul surdo-muților ne-mai prezentând greutatea de neînțelegere ca la început, s'a dezvoltat simțitor.

Abatelui de l'Eppé și celor 2 fete surdo-mute, surdo-muții din întreaga omenire dătoresc mult.

La noi în România, în anul 1865 a luat ființă un institut de surdo-muți în București — care fu primul în vechiul regat până la războiul cel mare din care s'a întregit România de astăzi — funcționând în localuri cu chirie timp de 32 ani (Pantelimon și Tei).

(Continuare în pag. II-a)

Concert pentru Surzi

„Luna trecută s'a dat la Paris, în sala Jena, un concert în onoarea surzilor. Lucrul pare straniu, dacă nu chiar o glumă. Și totuși nu numai că este adevărat, dar concertul a fost auzit și aplaudat de numerosul auditoriu.

Această minune s'a realizat totuși datorită unor aparate înfemeiate pe principiul conducerii osoase, până azi fără aplicare practică. O persoană normală aude cu ajutorul urechilor, dar grație invenției doctorului Liber, din New-York, ar putea să audă tot așa, dacă nu chiar mai bine, prin craniul său, bun conducător de unde sonore. Același lucru se poate spune despre cea mai mare parte dintre surzii actuali; puțin importă că o cauză oarecare face inutilizabilă urechea externă și chiar cea medie. Sunetele din afară sunt primite și transformate în vibrațiuni printr'un aparat care conține un electromagnet. Vibrațiunile electro-magnetice, urmează numai să fie transmise oaselor craniene, care le propagă până la nervul auditiv; acesta percepe direct, fără nici o transformare, aceste vibrațiuni ca pe niște sunete.

Astfel toți surzii pot să audă, cu condiția că organele urechii interne și mai ales nervul auditiv să funcționeze în mod normal, ceea ce este cazul celor mai mulți.

Experiența făcută la Paris a dat cele mai strălucite rezultate. De acum se va căuta să se dea o cât mai largă aplicare principiului, spre a se veni în ajutorul aceluia pentru care până azi lumea sunetelor era inexistentă.

Am dori și la noi să se producă asemenea experiențe folositoare, care ar putea deștepta interesul atâtor medici de valoare pe care țara noastră îi are. Prin marile noastre personalități medicale, ce s'ar ocupa de surdo-muși, s'ar da un feroc stimulent de muncă institutelor noastre de surdo-muși și... atunci o nouă eră va începe în

învățământul și viața surdo-mușilor.

La noi, înainte de marea război, d. dr. Al. Costiniu s'a ocupat foarte mult de surdo-muși ca medic specialist al Institutului de surdo-muși, pe atunci unic în România.

Războiul s'a încheiat cu o mare pierdere pentru școala surdo-mușilor prin dispariția aparatelor de experiență cu care aceasta fusese înzestrată prin stăruințele binevoitoare și neobosite ale d-lui dr. Al. Costiniu în unire cu regretatul Mihail Ionescu, profesor, specializat la Paris.

Astăzi, când toate ramurile de învățământ, normal, a luat o dezvoltare din cele mai frumoase, care a asigurat României un loc de frunte în întreaga lume, învățământul de surdo-muși, printr'o vinovată și condamnată lipsă de atenție a celor puși să controleze, în permanență predarea învățământului — se prezintă într'o stare de inferioritate: cazul școlii de surdo-muși dela Focșani.

Ce trebuie dar să facem?

1) Să fie rechemat acest institut dela Focșani în Capitală, ca să se experimenteze școala înaintată a surdo-mușilor după străinătate.

2) Să se aleagă dintre membrii corpului didactic local, un director inamovibil sau ales pe o durată de 5 ani prin votul colegilor învățători. Cel ales să-și asume răspunderea dictată intereselor instituției.

3) Un comitet ales de profesori inspectori și medici specialiști, să se întrunească din 15 în 15 zile pentru a cerceta și studia rezultatele programelor noi de învățământ aplicate.

Având în Capitală un institut național de surdo-muși modern după modelul celor din străinătate cu un trecut deja frumos la început, oamenii științei noastre își vor îndrepta mai ușor și mai încredințat și al experiențelor, avându-l în Capitală țării pentru culturii românești.

DEMUTIZAREA

de prof. Const. Gh. Vultureanu

p. pp, sau orice altă combinație a sunetului.

Pentru cei care răspund bine controlului, învățătorul poate răsplăti pe meritori, cu câte o bomboană.

Un lucru de nimic, dar un mare stimulent, mai ales la început.

Cuvântul normal, pa. Ca element nou în predarea acestui cuvânt avem sunetul „a“. Acest nou element îi este cunoscut elevului în parte, din exercițiile preliminare cu adăogire că, acum trebuie să-l cunoască complet, adică și vibrațiile sonore ale cordelor.

Cunoștința precum și izolarea lui „a“, la predarea cuvântului „paaa“ la început, până la corectarea lui grăure.

Se examinează corectă expunerea a lui „p“ de către elevii. După aceasta se exercitează mutt (fără vibrații), „paaa“ apoi „pa“. Convinși fiind, că elevii au pozițiunea corectă în emisia, trecem pe la fiecare elev, unde luăm următoarea pozițiune:

O mână a elevului cu degetele, arătător și cel mare, desfăcute, o așezăm sub bărbie, așa fel ca, să prindă gâtul învățătorului, în unghiul format de arătător și degetul cel mare, iar podul palmei, lipit de larinx.

Învățătorul pronunță tare „pa“, silind elevul să-l imite. Dacă elevul pronunță corect, se pune, să-l execute de mai multe ori. Celor ce nu pronunță corect, li se corectează greșelile la oglindă, unde elevul își vede defectul în execuție.

Operațiunea aceasta terminată cu fiecare elev în parte, se execută apoi în cor cu toții, de câteva ori și după executarea ei bine, învățătorul scrie pe tablă „p“. Arătând cuvântul scris pe tablă elevilor, învățătorul pronunță cuvântul împreună cu elevii, apoi individual. În urmă fiecare elev trece pe la tablă, pune mâna pe cuvântul scris și-l pronunță.

Se trec la scrierea lui pe plăci de levi, iar în acest timp, învățătorul face corecturile articulației, la cei ce au pronunțat cu oarecare defect.

Nu se trece mai departe, până ce nu s'a pronunțat corect de toți elevii, căci să nu se uite, „lucrul bun încet se face“.

După ce fiecare elev îl scrie și pronunță bine „pa“, îi arătăm semnificația acestui cuvânt, care reprezintă salutul copilului mic cu degetul pe buze și grăurea acestui cuvânt. Consolidarea

semnificației se face mimic de învățător, se arată apoi un tablou care reprezintă o scenă, de unde se poate vedea clar înțelegerea „pa“.

Se pune fiecare elev, să treacă prin fața moaștră și să salute cu „pa“, apoi elevii între ei să se salute. Se poate cere, chiar la intrarea și esirea din clasă, până la priceperea lui.

Consolidarea vorbirii se face prin citirea de pe tablă a sunetului „p“ și a vorbei „pa“, scrise de învățător sub diferite combinații. Se trece apoi la dictare; elvii fiind distanțați așa fel, ca să nu poată copia unul dela altul. La dictare combinațiile celor de învățat la dispoziția învățătorului.

(Va urma)

In ajutorul învățământului Surdo-mușilor

(Urmare din pag. I-a)

După o existență de 32 ani înverdată de roade frumoase, acestui institut — în loc să i se fi clădit un local propriu în Capitală, așa cum există în orice țară — a fost aruncat la Focșani, unde a ajuns marfă de bălcu pentru liderii diverselor partide. Dar acest institut nu-și are un local propriu, nici măcar la Focșani.

Ar trebui readus în Capitală, unde sub supravegherea organelor de control din învățământ ar redobândi importanță și amploarea de altă dată.

Astăzi când avem în fruntea ministerului instrucțiunii un ministru muncitor, cu nădejdi pentru promovarea școlii românești, nu mă îndoesc, că va lăsa în situația actuală învățământul surdo-mușilor și va aprecia valoarea unui institut național de surdo-muși cu o existență de aproape 70 ani care își reclamă dreptul la viață să fie readus în Capitala țării.

Surdo-mușii se ridică cu inima, cu sufletul și trupul, deasupra tuturor patimilor omenești și cu toată convingerea ce le-o dă speranța de mâine, a zilelor bune, vor căuta, fiecare să se jertfească pe sine, spre a crea o Românie cu adevărat mare și puternică.

Ușurați-ne suferința!

Institutul de surdo-muși din Focșani, posedă un fond de construcție ce trece peste 1 milion 250.000 lei cu dobânda ce produce la depuneri.

Suma aceasta este obolul dat de marea mulțime a nevoiașilor prin stăruința neobositului în veșnică amintire profesor Mihail Ionescu.

Când profesorul M. Ionescu s'a văzut svârșit afară din casa-i dăruită pentru sărmanii nenorociți surdo-muși, gândul lui de zi și noapte a fost: „Să fac altă casă de lumină pentru micii mei surdo-muși“.

Strigătul, nu-i fuse în zadar, căci mulțimea anonimă și binefăcătoare l-a înzestrat cu fondul de mai sus, dar sdruncinul sufletesc produs de multiplele pedicii ce i s'au adus, l-a trimis cât mai repede în veșnicie.

Astăzi surdo-mușii și-au recăpătat bunul inapoi. Casa răpita lor în 1922 este astăzi din nou adăpostul părintesc, după care au suspinat 10 ani pe mealeguri străine.

Recăpătarea nu s'a făcut ca o pomână, ci cu preț de răscumpărare de aproape 300.000 lei, sumă ce a servit ca lichidare a tuturor datorităilor fostei școli normale.

Rămânând suma de 1.000.000 lei se încearcă ridicarea sumei de lei 500.000 pentru a se cheltui cu facerea mai comodă a unei aripi locuie actualmente de un batalion de jandarmi.

Suntem informați că, comitetul școlar respectiv a și luat o încheiere în acest sens.

Se naște două întrebări:

- 1) Actualul comitet școlar este un compus familiar politic fără nici un sens și fără nici o legătură cu școala, constituit prin siluirea formelor legale, spre a înlocui vechiul comitet alcătuit din profesorii școlii, sub conducerea unei personalități de seamă din oraș (medic militar distins).

Din capul locului constituirea fiind nulă, desigur și actele ce le produce sunt izbite de nulitate.

2) Unitatea militară care vremelnic ocupă cele câteva săli și care și-a luat angajamentul formal al fărurii comodității de sălășuire de ce nu și-l face? Deși cu micile cheltuieli ce eventual le-ar face, nu le-ar întruibunța la clădirea lor proprie, căci, doar slavă Domnului,

jandarmii posed în centrul orașului o clădire imensă cu 3 etaje și parter, care nu cere decât puțină bunăvoință.

Pe scurt în noua convețuire elevii institutului în număr de 250 s'au înghesuit așa cum au putut, posedând acum atelier de tâmplărie și croitorie neigienic precum și materialul didactic pus prin toate ungherele și colțisoarele, înghesuit cum dă Dumnezeu.

Material care în condițiunile actuale se pierde încet, dar sigur, păgubind pe elevi de lumină și pe școală de sute de mii de lei. Săli de meditație și recreație nu mai există.

Militarii au ocupat 6 săli care sunt insuficiente celor 500 de soldați; dar unei unități militare vremelnic îi trebuie neapărat: infirmerie, magazie, grajd, latrină, sală de mese, bucătărie.

De primele 3 nici pomina, latrină și-au făcut pe un teren alături de gardul școlii, căci în a copiilor este o imposibilitate. Bucătăria și-au făcut-o într'un fost closet. Sala de mese pe unde pot mânca.

Chibzuții Domnilor, e posibilă o asemenea convețuire neigienică atât pentru unii cât și pentru alții?

Cu ce-s vinovați surdo-mușii și corpul didactic ca să mă simtă supliciu aerului viciat al înghesuiei, când, jandarmii pot foarte bine, vieții împărătește în clădirea lor proprie din centrul orașului.

Domnilor, care aveți răspunderea astăzi, chibzuții și nu râvniți la economiile surdo-mușilor. Obolul dat de marea mulțime pentru ușurarea nenorociților să meargă în direcția voită de cel ce l-a dat.

Lumea copiilor ce nu pot grai, apelează la toate inimile nobile să facă, să înceteze o stare anormală de viață.

Pentru membrii comitetului școlar actual al institutului cât și pentru profesorii care fac parte din el, aveți o grea și mare răspunder. Aproape toți sunteți părinți de copii sau în devenire, gândiți-vă că și copiii d-voastră sau nepoții pot să fie loviți cândva de cruda nenorocire a surdo-mușității și nu faceți acte care să ducă la mărirea acestei suferințe.

Chibzuții cu suflet, la suferință. Vă stă prin puțință.

Terminând acum expunerea exercițiilor de articulație mută, putem trece la expunerea adevăratei articulații care constituie „miezul demutizării“, iar în ajutorul acestei opere a învățătorului îi vine exercițiile preliminare ce și le-a făcut.

Predarea sunetului p. Presupunând că exercitarea mută a lui „p“ s'a făcut temeinic, iar elevii îl pronunță corect, acum ne rămâne mai puțin de făcut. După ce ne convingem că elevii îl, spun corect, atragem atenția elevilor, dacă pot scrie ceea ce spun. Cu siguranță că unii mai îndrăzneți, vor încerca, să se manifeste printr'unul din semnele pregătitoare ale scrierii literilor.

Manifestația aceasta a „îndrăzneției“ o folosim, arătându-le, că „îndrăzneții au făcut numai o linie frumoasă sau dreaptă și nici de cum litera „p“. Facem atenți pe elevi asupra celor ce vom face la tablă, iar noi cu creta pe tablă facem litera „p“, mare și încet, pentruca copiii să poată vedea efectuarea ei.

După aceasta, învățătorul cu un deget pe litera de pe tablă, pronunță „p“. Și cere apoi fiecărui elev să pronunțe „pp“ și să-l arate cu degetul pe tablă, operațiunea aceasta terminată, se cere elevilor, să execute cu degetul în aer, pe bancă, apoi pe placă cu condeiul.

Orice executare a literii „p“, să fie însoțită și de sunetul conrespunzător. Pentru consolidarea lui „p“, învățătorul scrie pe liniatura tablei „p“, cât poate cuprinde tabla iar către sfârșit intercalează printre literile scrise și „pp“ sau „ppp“.

Se trece acum la cetirea sunetului de pe tablă scrisă de învățător, atrăgându-li-se atenția la cetirea literilor unite.

Cetirea se face cu toți elevii odată și de mai multe ori.

Se cere copiilor să copieze după tablă, ce-a scris învățătorul, iar în timpul acestei ocupații a copiilor, învățătorul aduce la tablă pe fiecare elev și-l pune să cetească ceea ce vede scris pe tablă.

Din când în când facem corectura scrierii elevilor.

Controlul sunetului predat se face, ștergând tot ce au scris elevii precum și tabla, și fiecare elev cu placa în mână, așezați la o așa distanță, încât să nu poată fura cu ochiul unul dela altul, dictăm: p, pp, p, p, ppp.

† JEAN BART

Moartea lui Jean Bart a produs o impresie profundă în rândurile Surdo-Mușilor, cari au cunoscut pe acest om atât de generos, încă de pe când era Director General la Ministerul muncii, și căruia asociația îi datorează existența, care astăzi este asigurată.

El va rămâne deapauri în memoria noastră pentru binele ce ne-a făcut, ca membru de onoare, ajutând interesele noastre, celor oropsiți de soartă, pentru care Asociația îi păstrează recunoștința veșnică.

Dumnezeu să erte pe acest mare suflet de om, care va rămâne deapauri nemuriri în sufletele noastre.

— x o x —

Maxime și cugetări

Noi nu facem nici o experiență nouă, dar mereu sunt oameni noi, cari practică experiența vechi.

RAHEL

O bucurie sălbatică are un sfârșit sălbatic.

Shakespeare

Avem drept la muncă ?

de R. Fresquet
fr. de Natalia Botez

Criza pe care noi o întâmpinăm în acest moment, pentru noi surzii este o problemă de clintită de dificultățile cele mai anevoioase.

Încetinirea afacerilor consecutive de raționare și de supraproducție, forțat tărâta de licențieri în masă. In uzinele metalurgice mai ales, la construcțiile de automobile, s'au putut vedea lucrători destituiți în mare număr. Aceasta a fost mai ales în perioada de iarnă din 1931, când am fi putut fi martori, văzând cum pleacă, câte 20—30 de persoane, și aceasta timp de mai multe zile.

Mulți dintre noi, s'au trezit prinși în groaznicul angrenaj denumit: Chômage (șomaj). Odată lipsit de existență, fiecare trebuie ca să se descurce, pentru a găsi o nouă ocupație, care îi va permite ca să trăiască, însă a găsi acum o ocupație, oricât ar fi, nu e deloc o așa mică afacere și căutarea îi va aduce cheltuieli tot așa de împovărătoare pentru chômeur (șomer).

Și eu care vă vorbesc, viu să vă expun o crudă experiență. Zic „crudă“ pentru că în toată această istorie, infirmitatea mea este singura care a ridicat înaintea pașilor mei, un zid de dificultăți de neauzit!

Ceea ce va urma, merită atenția tuturor, a surzilor cum și a celor care aud și mai ales care ne invidiază infirmitatea, pe când se plâng de plictiseala pe care le-o aduce șgomul.

Această plictiseală, de a fi condamnat a auzi, din când în când, șgomote neplăcut, nu-i nimic față de ceea ce simt, gândindu-mă că nu voi auzi deloc și niciodată!

Viu acum, să fac o rugămintă, acelor cari au fost profesorii mei, de a mă urmări în mahnirea mea adâncă și de a zice în urmă, dacă ași fi meritat o astfel de nedreptate.

Intr'o zi, am avut fericirea de a descoperi într'un mare jurnal la rubrica „Mici anunțuri“ o ofertă de serviciu care mi-ar fi convenit perfect. Fără a pierde timp, m'am prezentat la adresa indicată, care se găsea la o fabrică de automobile, din cele mai cunoscute.

Alți doi postulanți, cari aud, singuri acolo, cu stăruință concureau același loc. Referințele noastre fiind în regulă, trecuam toți trei, la un examen medical, din cele mai riguroase; la fel, dacă ași putea să zic, cu examenul recruților, înaintea încorporării. Doctorul neavând de obiectat, din punct de vedere al sănătății mele, am savurat înainte, tot binele posibil, care trebuia să-mi procure o muncă plătită.

Greșită bucurie, vai! Ce prăbușire, când câteva minute mai târziu, cineva veni să-mi declare, că nu mi erau locuri disponibile atunci când ceilalți doi candidați, trebuia să fie primiți sau erau pe punctul de a fi.

Eu eram prezentat, totuși, primul; însă n'am fost de loc mirat că preferința a fost acordată, acelor care, fizicul nu prezinta nici un defect, dacă trebuie să se considere surditatea o defectuoșitate.

(Sfârșitul în numărul viitor)